

Obsah

Předmluva	11
Pět rozhodujících faktorů pro úspěšné včelaření	13
Počasí	13
Snůška	14
Význam nektaru a pylu jako zdrojů potravy pro včely	14
Znalosti včelí pastvy, snůškový kalendář a snůšková prognóza	16
Hodnocení nektarodárnosti a pylodárnosti	19
Význam snůšky	22
Pět snůšek a příslušné rostliny	22
Předjarní snůška od 1. února do 30. dubna	23
Jarní snůška od 1. do 20. května	25
Snůška časného léta od 21. května do 15. června	26
Snůška plného léta od 16. června do 15. července	27
Podletní a podzimní snůška od 16. července do 15. října	28
Zlepšování včelí pastvy	29
Zlepšování včelí pastvy jako praktická ochrana přírody	29
Nutnost zlepšování včelí pastvy	29
Plemena včel	31
Tmavá včela Apis mellifera mellifera L.	31
Kraňka Apis mellifera carnica Pollmann	31
Vlašská včela Apis mellifera ligustica Spin.	32
Kavkazská včela Apis mellifera caucasia Pollmann	33
Buckfastská včela	33
Úl	34
Úl jako kompromis mezi včelstvem a včelařem	34
Vývoj od klasického úlu k nástavkovému	35
Kdo byl Lorenzo Lorraine Langstroth?	40
Odkud pocházejí předkové Lorenza Lorraina Langstrotha?	41
Včelařství a objevy Langstrothovy doby	42

Úl Langstroth – obecné výhody	43
Všechny nástavky jsou tenkostěnné, bez falců a naklápění	44
Správná rámková míra	44
Včelaření v nástavkovém úlu	45
Pohled do historie	45
Hlavní princip světového včelařství	47
Všeobecná metodika vedení včelstev podle ročních období	48
Leden	49
Únor	49
Březen	50
Pročišťovací prolet	50
Kontrola vyzimování	50
Jarní prohlídka	51
Duben	52
První zásah a prohození nástavků	52
Jednonástavkové včelstvo, vysoký nástavek	54
Dvounástavkové včelstvo, vysoké nástavky	54
Dvounástavkové včelstvo, nízké nástavky	56
Třínástavkové včelstvo, nízké nástavky	56
Nasazení medníkových nástavků	56
Nízkonástavkový provoz	58
Květen	59
Druhý zásah a prohození nástavků	59
Demarée metoda a odebírání plodu na tvorbu oddělků	60
Odebrání medníkových nástavků	61
Krmení ve snůškových mezerách nebo překlenovací krmení	62
Červen	63
Třetí zásah a prohození nástavků	63
Červenec	63
Srpen	64
Péče v podletí	64
Září	65
Přezimování silných produkčních včelstev	65
Potřeba krmiva v zimě – závěrečné dokrmení	66
Kontrola zazimování	67

Říjen	68
Listopad	68
Prosinec	69
Specifické provozní problémy	72
Spojování a vyrovnávání síly včelstev	72
Krmení včel	72
Řízené rojení	73
Demarée metoda	73
Záměna včelstev	79
Chov matek, omlazování a rozmnožování včelstev jako součást řízení rojového pudu	80
Odsavač	80
Přeleták s plodem	86
Prevence rojení	86
Přeleták bez matky s rozdělením včelstva	87
Dvojmatečné včelaření	88
Metoda 20/30 minut	89
Kočování	95
Medobraní	97
Odvíčkování medných plástů	97
Vytáčení medu	98
Filtrování, čeření a ztekucování medu	99
Plástečkový med s Bee-O-Pac v Langstroth 2/3	99
Úprava květového medu na dobře prodejný pastovaný med	100
Metoda očkování	101
Pastovací startér	101
Správné skladování jako předpoklad kvalitního medu	101
Prodej medu	102
Vyvažování starých plástů	103
Jednoduchá výměna starých plástů turbo metodou	103
Skladování a ukládání rezervních plástů (vytočených plástů)	105
Hygiena plástů	105
Ošetření proti varroóze	106
Opatření od dubna do června	107
Přeleták s matkou bez dělení včelstva proti vyrojení	108

Opatření od časného léta do podzimu	108
Hlavní ošetření od července do začátku září:	109
Hlavní ošetření od července do začátku září:	110
Použití plástového izolátoru nebo návnadného plástu	110
Hromadné ošetření, např. přípravkem Oxovar, Bienenwohl	111
Důležitá kontrola monitoringem po 14 dnech	112
Opatření pro bezplodé období od listopadu do prosince	112
Použití schváleného přípravku s kyselinou šťavelovou, např. Oxovar, Bienenwohl	112
Pravidla pro prevenci úrazů při manipulaci s přípravky proti varroóze	113
Odchov výkonných matek	114
Metoda 9–10denního rychlého osiření pro chov 20 až 25 mladých matek	115
Odchov matek při matce pro malé včelařské provozy	119
Metoda startér-finišér	119
Chov matek ve včelstvu při matce	120
Plánovací kalendář pro odchov matek	122
Produkce pylu a propolisu	123
Získávání pylu pylochytem od firmy Anel (Řecko)	123
Získávání pylu pylochytem ve dně	124
Zpracování a prodej	124
Získávání propolisu	125
Technický popis nástavkového úlu Langstroth	126
Význam včelí mezery a jejího dodržování	126
Dno úlu – varianta 1	130
Dno úlu – varianta 2	132
Diagnostická podložka do dna úlu, varianta 2 (zasítované dno)	135
Zábrana do česna pro variantu 1 a 2	136
Pylochyt ve variantě dna 2 (zasítované dno)	136
Pylochyt 4,2 mm pro variantu dna 2 (zasítované dno)	137
Zásuvka na sběr pylu pro variantu dna 2 (zasítované dno)	138
Nálet pro zasítované dno	139
Čtyřdno	140
Čtyřdno – přepážka	142

Čtyřdno – volitelné sklopné víko k přepážce	143
Volný prostor louček rámků	144
Uložení rámků do vybrání nástavku	145
Boční včelí mezera	147
Vnější a vnitřní délka nástavku	147
Výška nástavku	148
Nástavek pro plodiště (vysoký nástavek)	149
Nízký nástavek (Langstroth 1/2)	151
Nízký nástavek (Langstroth 2/3)	151
Včelí mezera mezi nástavky	152
Výška rámků v plodišti a medníku	155
Rámkové míry a pomůcka pro rozhodování	156
Správná rozteč plástů	157
Detaily konstrukce rámků	158
Hoffmannův rámeček	163
Rámky na ztlustělé plásty	164
Volný prostor mezi stěnami nástavku	166
Vnitřní víko a rám	167
Rám k vnitřnímu víku pro vložení odpařovače Nassenheider a krmítka Lega	169
Dvojité síto pro vnitřní víko	170
Vnější víko	171
Úchyty	173
Krmítka	174
Millerovo krmítko	175
Krmítko Lega	175
Krmítko o objemu 10,2 l pro čtyřdno	176
Krmení česnem	180
Mateří mřížka	180
Uteplivka	182
Zařízení pro kočování	183
Přehled rozměrů úlu Langstroth	185
Desetirámkový modifikovaný Dadant (Jumbo)	190
Rámky pro plodiště modifikovaného Dadantu	191

Závěrem o výhodách nízkých nástavků	192
Seznam ilustrací, tabulek a pracovních plánů	194
Seznam konstrukčních výkresů a seznam materiálu	198
Rejstřík	200
Literatura	207
Poděkování	208